

1642

On. Biblioteca

Palatul Cultural

Arad

2 Lei

Redacția și administrația:
Timișoara I.
 Str. Lonovici No. 2

Telefon:
 Redacția și administrația 16-00
 Tipografia 14-69

Cotidianul
**Banatului și al
 graniței de Vest**

ABONAMENTE: Pe un an: 600 lei, pe 6 luni: 300 lei,
 Pentru preoți, învățători, notari și țărani 500 lei.
 Pentru autorități și instituții: 1000 lei.
 Pentru întreprinderi: 2000 lei.

Apare sub egida
 „Astrei Bănățene“

Să încordăm voința și bratul de oțel

Spre Marea Unire a tuturor Românilor

Toate ziarele locale au reprodus, în cadrul dărilor de seamă asupra sărbătorii praznicului nostru național discursul de adâncă semnificație, patriotice, rostit de d. General C. Dragalina, Comandantul Corpului 6 Armată, la recepția dela Prefectura județului.

De pe înalta poziție de răspundere, pe care o ocupă Domnia-Sa, aici, pe liziera de sudvest a țării, — acest discurs, amplă în conștiințele tuturor, certitudinile de temelie, ale unei grandioase misiuni românești în viitor.

Iar alba mantie de onoare, acel ordin datoriei eroic împlinite, se așternea pe umerii Generalului, ca o pagină de glorie, — girând sub semnul conștiinței unei cruci, fiecare accent al gândurilor și simțirii, acestui mare Român și patriot.

Încadrat la dreapta, de iluștrii comandanți ai nebiruitorilor trupe germane, iar la stânga de reprezentanții diplomației ai guvernelor germane și italiene, General Dragalina, clădea imperatiile de astăzi și de întotdeauna ale Neamului său, pe trăinicia de rezim a acestor loiale și puternice întovărășiri.

Cuvintele Domniei-Sale, se adânciau în forța de lozincă și apel, — ca o plămădire de daltă, în piatra greu încercată, de hotar. Rezonanța acestor cuvinte, aici, în Metropola Banatului, creștea o năzuință nouă, de redșteptare:

În Timocul cel dincolo de Porțile de Aur, scântelele născute din truda aceleiași plăpânde de granițe nouă, aprind cu fiecare zău, opăștele unor suflete, uitate și pierdute.

Generalul Dragalina, a fost și acum dătător de semn, — precum, tot singur a fost cândva acela, care, pe câmpul mal al Dunării și-a încordat înfruntător împotriva.

Să credem și să mărturisim ca el:

ZECE MAI,
 — sărbătoarea instaurării Dinastiei Hohenzollern.

— sărbătoarea Independenței, — căci poporul român a mai fost în sclavie și acum s'a eliberat.

— sărbătoarea Regatului.

Zece Mai, este, deci, astăzi, o întrecută sărbătoare.

Dar eri...

Eri, zece Mai, simboliza, mai presus de orice, sărbătoarea neamului: Unirea tuturor Românilor, — aproape a tuturor Românilor.

Astăzi însă, mulți din ei, sunt absenți, mult dincolo de hotare...

Dar să lăsăm deoparte emoția noastră.

Sus inimile! Sus capetele!

Să încordăm voința și bratul de oțel!

Credința noastră în Dumnezeu.

Credința în Conducătorul Statului.

Credința în forțele vitale ale neamului și în resursele nesecate ale țării;

Credința în marii noștri aliați Germani și Italia.

Credința în viitorul rol al unei Români puternice, încadrată în noua ordine europeană, la care colaborăm hotărât și loial;

Credința noastră neclintită — ea va

trecut și în viitor, — arată limpede drumul nostru: România merge pe calea marilor săi aliați din Axă, ferm și fără șovăire, — iar răsplata atitudinii sale loiale, — nu va întârzia.

Dl general C. DRĂGALINA.

duce la Marea Unire a tuturor Românilor.

Dar cine crede în Marea Unire, are și datoria sfântă de a-și uni forțele sale, cu ale tuturor. Căci, unirea puternică, în un efort comun, asigură Marea Finală.

Așa dar, Credință și Unire!

Românii ce s'au depărtat vreodată de la acest mănunchiu al Unirii, — vor înțelege momentul istoric, căci nu poate fi român în afară de acest cadru.

Importanța credinței și unirii noastre, ne-o arată însuși dușmanii noștri. În laborioasa lor propagandă de fiecare clipă nu vizează decât dezbinarea noastră și nu seamănă decât neîncrederea între noi.

Dar cum își inchipuire acești dușmani, că vor putea despărți: pe români între ei, pe români de Grupul Etnic German, pe români de inșiși Puterile Axei?

Că dușmanii noștri au tot interesul să desbina și să samene îndoiala, o credem, dar că vor reuși, niciodată.

Convieșuirea de secole a românilor cu Grupul Etnic German, — colaborarea lor în plină înțelegere, și armonie, — nu poate fi sfărâmată în un minut.

Și nu poate fi negată libertatea, în cea mai liberă dintre țări.

Nu poate nimeni elinti adevărul și nu poate nimeni să ne despărta.

Din potrivă.

Cele două entități: poporul Român și Grupul Etnic German, convieșuitoare în

Propaganda va găsi închise urechile noastre de gătește ori amăgite.

Lozincă noastră deci, este:
 Incredere și unire — și prin ele, la „Unirea cea Mare“.

Această ostășească dovadă de demnitate, a fost totodată și o pilduitoare lecție de curaj, adevărată atitudine a elitei unui popor.

Reprezentanții prezenți, ai marilor noștri aliați, au arătat că prețuiesc în o prietenie, bărbăția și sinceritatea, Strângerea cordiolă de mână, cu care d. Comandant al trupelor germane din garnizoana locală, a înțeles să felicite pe orator, cât și îndelungatele aplauze ale selectei asistențe, îndreptățesc acest temei.

În aceleași sentimente, d. General Dragalina și-a încheiat urările față de Tron și Guvern, omagiind apoi strălucirile armate germane și italiene, cât și pe Șefii lor supremi.

Pentru a binemerita încrederea celor două Mari Puteri, — nu cu frunțile plecate, nu cu defetism și lașitate, ci mândri de credința noastră în izbăvire, să ne strângem rândurile, să ne înmănușim forțele, după însăși neasemuită pildă a poporului și a soldatului german.

Așadar, Credință și Unire!

C. MIU-LERCA

Conștiință locală

de: Ion Veverca

Un neam trăește cu adevărat și câștigă glorie nepieritoare prin manifestarea solidarității istorice nesdruncinate, care-l ține neclintit și hotărât în vremuri bune, dar mai ales în vremuri rele. Unitatea sufletească și conștiința idealului comun sunt, de aceea, premise cari verifică puterea sa de afirmare și drepturile de viitor.

Cu atât mai mult, nu pot fi pentru nimeni surprinzătoare eforturile pedagogiei politice naționale, cari tind cu toate mijloacele să creeze solidaritatea desăvârșită a nației. Chiar cu prețul unor vădite și dureroase îngrădiri individuale.

Numai că, această solidaritate necondiționată nu poate fi — fără rezerve — impusă, oricum, de sus. Și nu se poate baza pe ambiții personale și realități abstracte. Ea trebuie să rămână, imperios, o izbucnire a sufletului țării — cultivată de oameni politici a căror țel se identifică cu țelurile națiunii. Și nu se poate întemeia decât pe realități fundamentale istorice, cu particularitățile și mândriile vieții locale.

Ceea ce înseamnă că, fără a fi egalizatoare și atomistă, unitatea națiunii se bazează fatal pe diferențieri organice regionale, cari presupun o conștiință locală puternică. Desigur, ținând seama de-o condiție esențială: să existe permanent un raport de condiționare reciprocă între conștiința locală și conștiința solidarității naționale, cea din urmă subordonând țelurilor ei pe cea dintâi.

Iată ce ne dă dreptul să reclamăm, cu atât mai mult astăzi, o conștiință locală a Bănățenilor. Care de bună seamă nu poate însemna „regionalism“, ci într-o formă puternic creatoare „naționalism regional“.

O asemenea conștiință locală pănățeană a existat și în trecut și există în unele privințe și astăzi. Ea s'a concretizat și s'a permanentizat sub scutul mândriei de întâietate, care a făcut gloria acelui „Banatu-i fruncea“.

Centralismul ucigător din ultimele decenii, i-a frânt, ca pretutindeni, aripile. A fost o goană de supraemanație abstractă care a făcut din Capitală un monstru al civilizației și culturii noastre și care a distrus orice veleități și orice forțe locale.

Rezultatele le-am cunoscut, în înfățișarea lor uluitoare, când a venit dezastreul țării.

În fața noii vieți, se cade a cumpăni temeinic datoriile. Revendicarea într-o formă măreață și nestăvilită a valorilor locale pentru drepturile de viitor, corespunde nevoii adânci de afirmare organică a națiunii întregi.

Conștiința locală este, de fapt, măsura misiunii specifice pe care o au nucleele regionale ale colectivității naționale. De unde, drepturile necesare și fierești de afirmare prin naționalismul regional a tuturor valorilor locale în slujba naționalismului creator.

Unitatea sufletească și solidaritatea istorică a nației se realizează, pe această cale, în conformitate cu legile sufletului țării, pornind de jos în sus prin rădăcinile vîi cari susțin trunchiul cu seva lor.

Deci, nu sîltuire arbitrară de sus în

(Continuare în pag. 3)

Românul făuritor al istoriei naționale

Cine creiază istoria unui popor?

Mai multe doctrine vin să răspundă la aceasta întrebare. Întâi — doctrina fatalismului istoric, poate cea mai veche, poate cea mai simplă. Aceasta doctrină te invită să crezi, că peste viața fiecărui popor stă despotică și intransigentă, voința oarbă a unei forțe, numită fatun, care duce poporul în spre ținte necunoscute. Tot ce se petrece în viața unui popor, este condiționat, ba chiar provocat și cauzat de această forță, și voința omului, care este o iluzie, nu poate face mai mult decât să se subjuge, fără murmur și fără scăpare poruncilor tiranice ale fatalității. Un om de cultură nu poate accepta această filozofie fatalistă, fiindcă omul de cultură înțelege viața ca o desfășurare, individuală sau colectivă, a liberului arbitru.

O altă doctrină, care încearcă să explice istoria națională și internațională prin factori obiectivi, lăsând la o parte voința liberă a omului, este așa numitul materialism istoric al lui Karl Marx. După această concepție, istoria nu este altceva decât o desfășurare destul de ordonată a factorilor economici, cari creiază condițiile de producție a bunurilor sociale, de repartizare a lor, precum și formele de cultură, ca expresie a forțelor economice. Reprezentantul acestor forțe este, după Marx proletariatul, care creiază bogățiile capitaliste, și care este îndreptățit — printr-o dictatură politică — să realizeze statul comunist, fără clase și fără exploatare. Istoria unui popor este, după această doctrină, — istoria luptelor de clasă. Conștiința, ca factor conducător, este — în marxismul economic și filozofic, cu desăvârșire absentă. Înaintea lui Marx, Hegel — părintele absolutismului filozofic al poporului german, încercase să explice istoria, ca pe o desfășurare fenomenală, adică văzută în spațiu și controlată în timp, a Ideii Absolute, care conduce omenirea spre mari și incognoscibile sinteze universale. Idealismul lui Hegel a stabilit teza, că spiritul condiționează materia și viața materială, dând astfel locul de frunte primatului spiritualist în explicarea filozofică a istoriei.

Doctrina teologică pare destul de rudimentară, pentru a o accepta în întregime. După această doctrină, Dumnezeu ca un fel de causa causarum stă în afară de cosmosul creat de El și-l conduce spre scopuri cunoscute exclusiv Lui.

Poporul român, după măsura capacității sale de a filozofa, nu acceptă în întregime pe niciuna din aceste doctrine pentru a-și explica propria sa istorie. Poporul român stă în neîntreruptă legătură cu Dumnezeu și îndeplinește voința Lui, dar nu ca un rob, ci ca un fiu, care se bucură de toată libertatea de gândire, de simțire, de acțiune — în posesiunea desăvârșită a liberului arbitru. Poporul român declară religios și filozofic: nihil sine Deo — adică totul înța lui Dumnezeu nu anihilează și nu exclude libera și conștiință determinare a voinței naționale. Poporul român știe și mărturisește, că el profesează și își atinge idealurile sale culturale numai cu ajutorul lui Dumnezeu, dar întotdeauna el simte, că personal trebuie să desfășoare energiile sale fizice, morale și intelectuale pentru a da viață și soluții scopurilor sale pământești.

Dar poporul român nu poate accepta ca adevărată teza marxistă, după care românul nu mai în calitatea sa de proletar, ar putea fi o explicație a istoriei naționale. Această doctrină nu vorbește nimic intelectualului național. Cu atât mai mult, cu cât noi nu am avut în trecutul în depărtat — când se desfășura o istorie românească atât de glorioasă — decât o clasă țărănească, în care raporturile dela om la om și dela țărânie la boierime erau simple raporturi creștinești.

Iar cât privește ideea absolută a lui Hegel, românul nu știe, ca o abstracție să fi putut vreodată trezi în viața lui reală o voință pentru isprăvi și lupte. Cu cât mai categoric refuză românul să accepte explicația fatalistă a evenimentelor istorice, care alungă din conștiința românească liberul arbitru și sentimentul responsabilității. (Cu înținare trebuie să spun, că aceasta doctrină și-a găsit, spre uimirea tuturor, reprezentantul său întârziat în persoana d. Gh. Tătărescu, care explicase pierderea Basarabiei și a Bucovinei ca pe o „fatalitate istorică”).

Românul, prin urmare, mărturisește alt adevăr, adică singurul adevăr filozofic și istoric: conștiința națională este factorul istoriei noastre naționale. Fără această conștiință, istoria românilor nu ar fi altceva decât o însușire cronologică a unor evenimente, care nu au un sens intern și care nu se produc decât accidental și haotic. Românul, ca purtător al conștiinței naționale, este factorul, adică este creatorul istoriei românești. Nu românul ca proletar sau ca o unealtă oarbă a fatalității, ci românul ca un făuritor conștient al unui plan de năzuinți și de realități, plan care se descoperă în cugetul lui național. Românul este creatorul istoriei naționale, din cauză că sensul vieții sale istorice se descoperă în conștiința lui. Nu există nici un eveniment istoric din viața românilor, care să nu aibă cauze reale în conștiința națională a popo-

rului român. Și nu există, iarăși, niciun ideal național, care să nu porceadă din clarificările conștiinței naționale și care să nu aibă în prealabil consacrarea, data de ea ca energie ptereta, apng bs ria românilor este o creațiune a conștiinței naționale, în care trăește ca forță uriașă: sentimentul religios, adică legătura poporului cu Dumnezeu. Din acest punct de vedere, Dumnezeu este autorul unic și mareț al poporului român întru împlinirea idealurilor sale de drept și invulnerabil naționalism. De aceea, el zice: nimic fără Dumnezeu, pentru tot, răspunzător este numai el și întotdeauna el.

Aceste adevăruri trebuie să le trecem prin mîntea noastră la gândul Unirii. Cine a făcut Unirea? Românul, ca factor creator al istoriei sale. Cine este vinoavă, că Unirea nu s'a desăvârșit ca stare ideală și veșnică? Românul, care și-a pierdut gradul suprem de vigilență. Cine va restabili dreptățile istoriei naționale? Românul, ca purtător al voinței lui Dumnezeu, și, doar, Dumnezeu, fără de care nu se face istorie românească, nu îngăduie o victorie a dreptății. Spre tine să ne îndreptăm speranțele și iubirea? Spre românul, care ca erou al istoriei naționale, își sacrifică neobosit viața pentru înfăptuirea marilor idei, cuprinse în ea și descoperite prin iluminarea, ce o trimite de sus Dumnezeu, poporului său iubit și credincios.

i. gh.

MUZICĂ ȘI RECITĂRI

pentru românii soldați din armata jugoslavă

In urma unei sugestii din partea Ministerului Propagandei, d. Dimitrie Moruzan, Directorul Teatrului Național din Cluj la Timișoara, a luat inițiativa alcătuirii unor echipe de artiști dramatici și lirici pentru vizite artistice la soldații de origine română din armata jugoslavă, cantonați în preajma Timișoarei. Artiștii dramatici se vor prezenta cu recitări, iar cei lirici cu cântări populare. Echipa de artiști dramatici va fi condusă direct de d. D. Moruzan și va fi alcătuită din d-nii Titus Lăptes, Fărăianu, d-nele Jenny Moru-

zan și Florica Ciura-Ștefănescu. Echipa de cântăreți — din dd. Lia Hubic, Avrigeanu, Tudoran, Ursulescu și alții.

Asta înseamnă, că românii soldați din armata jugoslavă li se oferă — în sânul fraților din România liberă — nu numai pâine, liniște, odihnă, îmbrăcăminte și iubire, ci și posibilitatea de a-și reîncheia viața sufletească în mediul firesc și natal al culturii române.

In cercurile intelectualilor români, inițiativa d-lui D. Moruzan a produs o adâncă și nobilă impresiune.

MINUNEA MINUNILOR!

După doi ani de muncă fantastică a sosit cel mai bun film colorat:

DOCTOR CYCLOPS

C E E S T E ?

C I N E E S T E ?

Premieră pentru România!

Veți vedea această minune dela 13 Maiu

LA CINEMA CORSO

Soldații japonezi, veghiază la menținerea ordinii, chiar în conștința internațională din Shanghai.

MIERCURI, 14 MAIU 1941

6—7.30: Ora dimineții: Muzică de mineată (discuri); Radio-Jurnal (I). G. nastică de dimineată: Continuarea muzică de dimineată (discuri). 12: Muzică populară Taraful Ilie Rădulescu. 12.45: Muzică prânz-Orch. Lucașfăru (voce: Lia Crăciunescu). 13: Radio-Jurnal (II). 13.15: Continuarea programului Orch. Lucașfăru. 13.50: Serviciul de știri germane. 14: Radio-Jurnal (III). 14.20—15: Continuarea gramului Orch. Lucașfăru. 17.30: Radio-Jurnal (IV). 17.45: Muzică variată (discuri). 18: Literatura noastră: Cincinat Pavelescu. 18.15: Romane pe versuri: Cincinat Pavelescu și muzica ce-i plăcea tului. 18.45: Istoria muzicii: oboi, clarinetă, fagot. 19.15: Muzică variată (discuri).

RADIO ROMANIA

19.30 Cântece din Ardeal. D-na Lucia Nistor.

RADIO BUCUREȘTI

19.30: Jurnal pentru străinătate în limba turcă. 19.40: Jurnal pentru străinătate în limba greacă.

RADIO ROMANIA — RADIO BUCUREȘTI
19.50: Serviciul de știri germane. 20: Radio-Jurnal (V).

RADIO ROMANIA

20.15: Muzică românească. Dora Orăscu cu voce.

RADIO BUCUREȘTI

20.15: Muzică ușoară—Lenita Popovici Boldur (voce) și Gh. Ipsilante (pian).

RADIO ROMANIA — RADIO BUCUREȘTI

20.40: Profesor Alexandru Tziganu murcaș: Manifestările sufletului omenesc în arta populară. 21: Ora Germaniei. 22: Cântece de primăvară—D-ra Constanța Bărbulescu. 22.20: Moldova de Smetana (disc). 22.30: Radio-Jurnal (VI); Sport. 22.50: me sonore, prezentate de Vasile Vasile. 23.30: Jurnalul pentru străinătate în limba germană, italiană, franceză și engleză. 24—0.30: Muzică variată ușoară (discuri).

JOI, 15 MAI 1941

6—7.30: Ora dimineții. 12: Muzică populară. Taraful Nelu Busuioc. 12.45: Muzică de prânz. Orch. Vasile Julea: Romane cântece naționale. 13: Radio-Jurnal (III). 13.15: Continuarea programului Orch. Vasile Julea. 13.50: Serviciul de știri germane. 14: Radio-jurnal (III). 14.20—15: Continuarea programului Orch. Vasile Julea. 17.30: Radio-jurnal (III). 17.45: Muzică variată ușoară (discuri). 18: Ora copiilor. I. „În codru este o căsuță”. Jurnalul orei copiilor de D-na Dumitrescu. 19: Cronica artistică. 19.15: Muzică variată (discuri). 19.30: Cântece românești. D-na Evantia Costinescu.

RADIO BUCUREȘTI

19.30: Jurnal pentru străinătate în limba turcă. 19.40: Jurnal pentru străinătate în limba greacă.

RADIO ROMANIA — RADIO BUCUREȘTI
19.50 Serviciul de știri germane. 20: Radio-jurnal (V).

RADIO ROMANIA

20.15: Muzică românească. Alex. Bărbulescu cu voce și Quartetul vocal „Voe Bună”.

RADIO BUCUREȘTI

20.15: Muzică italiană. Constanța Bărbulescu și Gh. Popescu (voce): D-na Costeșta Piscureanu (voce).

RADIO ROMANIA — RADIO BUCUREȘTI

20.45: Dr. Leon Prodan: Problema tinerii și asistenței. 21: Concert simfonice. Orchestra Radio, dirijată de Constantin Ștefan. Berlioz: Simfonia Fantastică. 22: Concerto pentru pian solo de Dinu Lipatti. 22.30: Jurnalul (VI); Sport. 22.50: In Tirol (pian). 23.30: Jurnalul pentru străinătate în limba germană, italiană, franceză și engleză. 24—0.30: Muzică variată (discuri).

Regăsirea între frați

TIMOCENII ȘI BĂNĂTENII

prizonieri proveniți din fosta armată iugoslavă

sărbătoresc în tabere praznicul tuturor Românilor

10 Mai între Români de peste hotare

Reproducem din „Universul” No. 127
14 Mai 1941 — un reportaj semnat
de cunoscutul conferențiar și publicist
G. Lungulescu, — în care este fixat
unul din istoricele momente de înălțare
sufletească, acela al celei dintâi și ade-
vrate prăznuiri, de către Români timo-
ceni și bănățeni, a zilei de 10 Mai.
Mii și mii de frați de ai noștri, din Ti-
mocuș și Banatul joste iugoslave, plă-
nd cu paharul plin al suferințelor de-
nărilor care i-a adus ca prizonieri în la-
zarele dela noi, — au fost răsplătiți din
celșug de Dumnezeu dreptății. Lagă-
rele lor, s'au transformat în vetre fră-
țești, cătușele lor s'au sfărâmat, sufle-
tele lor s'au eliberat, contopindu-se în
acea unitate a sufletului românesc.
C. M.-L.

După terminarea războiului din Iugo-
slavia, Marele Stat Major a fost infor-
mat că aproape o treime dintre prizo-
nieri sârbi aduși în țara noastră sunt
origine români din Timocul sârbesc
din Banatul iugoslav.

D. general Ion Antonescu, conducă-
rul Statului român, a făcut neîntâr-
gate intervenții, ca acești frați să
se separe și retrimiși la vetrele lor.
Cu multă bunăvoință comandantul
arman a făcut această selecționare,
arrendând pe prizonierii de obârșie
mână, autorităților noastre.

IN TABARA DELA ODAIA—
TURNU-MĂGURELE

Din 3600 de prizonieri sârbi aflați în
găru dela T. Măgurele, 1600 au dove-
dit că sunt români; 1590 soldați și 12
ofițeri.

Populația din comuna Odaia, de fapt
Burbana T. Măgurelelor, a depus stă-
vuitoare rugăminți să i se încredințeze
spitalizarea acestor frați de peste ho-
tare.

S'au petrecut scene uimitoare. În 24
ore, cu toată lipsa vremurilor noa-
re, întreaga populație a spălat rufă-
le celor 1600 de soldați și ofițeri, le-a
curățat camerele cele mai bune: s'au în-
credințat să le procure hrană ca să-și re-
câștate starea de istovire în care se aflau.

Comandantul este d. colonel Iacob
Gorgescu, un erou grav rănit de trei
ani în trecutul război. Ii vorbesc faptele.
Cazarma regimentului a devenit, da-
rită d-sale, căminul fraților de sub
pânine streină; ofițerii și trupa fa-
milia lor. Un ofițer de inimă, d. căp. Va-
rescu Ștefan a fost delegat cu rezolva-
rea tuturor problemelor materiale și
morale ale acestor frați.

Statul Major a dispus să li se trimită
ce au dorit atât de puternic pentru
moașterea țării și poporul românesc,
ruia aparțin prin sânge și prin suflet:
filme instructive, documentare și istori-
ce, albumuri, cărți de cântece, cărți de
rugăciune, ziare, reviste ilustrate etc.

ACȚIUNEA DOAMNELOR
ROMÂNE

Insoțit de d. profesor Teodor Geantă,
capitan în rezervă, concentrat, pătrun-
d în curtea cu aspect de parc.

D. căpitan Vasilescu Ștefan ne anun-
că pentru a doua oară un grup de
doamne din București, au adus daruri
raților români din Iugoslavia.

În sala principală a regimentului se
erinau și al românilor ostași în arma-
ta sârbă. Ajutate de un distins militar,
maior Potop, d-nele Sofia general
banățiu, Elvira colonel I. Cernăianu,
Ilena colonel Orezeanu, cu d-ra și co-
ni, împart fiecărui soldat pachete cu

țigări, zahăr și cărți. Soldații poartă în
brațe rufăria nouă, pe care au primit-o
odată cu bocancii pe măsura lor, mulți
fiind în opinci.

D-na Sofia general Ioanițiu le distri-
bue lente tricolore.

Am asistat timp de două ore la acea-
stă împărțire din duhul neamului. Am
împărțit alături de doamne și de domni
ofițeri cărți de rugăciuni.

Ofițerii prizonieri au primit câte trei
cutii mari de țigări și alte amintiri pen-
tru familiile lor. Sunt intelectuali: avo-
cați, profesori, farmaciști, învățători.

O RUGĂCIUNE IMPRESIO-
NANTA

Din proprie inițiativă, ofițerii prizo-
nieri au ținut să aducă mulțumiri doam-
nelor române, în numele mamelor, so-
țiilor și copiilor lor, din altă țară.

La eșirea doamnelor, toți cei o mie
șase sute de ostași, au format un careu,
primind grupul doamnelor cu nesfârșite
ovații.

Doamna Ioanițiu roagă să se facă o
rugăciune.

În cel mai curat grai românesc, cei o
mie șase sute de frați, cu capetele des-
coperite rostesc în cor un „Tată no-
stru”.

Apoi din toate piepturile se ridică
uralele: „Să trăiască România! Să
trăiască regele Românilor! Să trăiască
frăția română! Să trăiască doamnele și
armata română!”

D-na general Ioanițiu Sofia răspun-
de:

„V'am primit ca pe frați, Dumnezeu a
făcut din voi frații noștri, din noi frații
și surorile voastre. Tot Dumnezeu ne-a
dat la toți aceiași limbă frumoasă. Pă-
strați-o cum ați păstrat-o până acum
din îndemnul mamelor noastre. Ea ne-a
făcut să ne recunoaștem. Și rugați-vă
în ea, voi și copiii voștri, cum v'ați ru-
gat astăzi. Dumnezeu iubeste limba noa-
stră, fiindcă în ea s'au ridicat de două
mii de ani multe rugăciuni Cerului, rugi
fierbinți. Să nu ne uitați, frați scumpi,
când veți ajunge la căminurile voastre,
cum nu vă vom uita nici noi!”

Și duceti din partea noastră, a tutu-
ror, cea mai caldă îmbrățișare surorilor
noastre, mamelor, soțiilor, fiicelor și
copiilor voștri.”

CUVANTAREA AVOCATU-
LUI MOISE MOLCUȚIU

La aceste cuvinte, rupte din suflet,
a răspuns avocatul MOISE MOLCU-
ȚIU, din Becicherecul Mare, locotenent
în infanteria sârbească, mulțumind în
numele tuturor ofițerilor și soldaților
români din armata sârbă, ocrotiți de
România.

Noi bănățeni, a spus d-sa, cunoaș-
tem puterea și frumusețea solidarității
naționale.

Știam din marele război, că Banatul
nu va fi uitat. Știam cum pe patul de
moarte, fiind grav rănit, generalul Ion
Dragalina a cerut căpitanului Corneliu
Dragalina fiul său, deasemeni rănit,
să-i împlinească ultima dorință, întor-
cându-l cu fața spre scumpului lui Banat.
Știam că inima întregului neam, privea
indurerată spre noi. Dar frații din Ti-
moc, știau mai puțin ca noi, cât de ma-
re este pământul și sufletul românesc.
Lor li se spusese totdeauna, că sunt
„Vlahi” nu Români; că vorbesc o limbă
„Vlașca” nu românească. Ei știau că
limba ca și poporul „vlah” era dispă-
rută. Singuri macedo-români, erau nu-
miți de ceilalți „fânțari” cecece în lim-
ba slavă, înseamnă „fii de împărați”.

Conștiință locală

(Urmare din pag. 1)

jos prin acel centralism urât în păcat
și distrugător de viață, ci descătușarea
și manifestarea energiilor locale în ce
au mai bun și măreț sub impulsul mând-
riei unei națiuni cuceritoare.

După cum națiunile, ca entități orga-
nice, își au fiecare misiunea lor în lume,
la fel au pentru națiune provinciile, ca
entități organice, fiecare în parte mi-
siunea lor istorică. Nu e vorba de o pu-
tere specifică cu care fiecare în parte
poate susține și ridica față de toți drep-
turile națiunii.

Formula naționalismului regional nu
este, din aceste motive, o cauză impo-
triva solidarității naționale. Dimpotri-
vă, este o condiție fundamentală prin
care se poate ajunge, în chip firesc, la
această solidaritate, ținând seama de
datele organice ale vieții națiunii. Este
metoda logică a pedagogiei politice na-
ționale, care aplicată cu înțelegere și
măsură, poate înlesni fără nici o presi-
une și cu cea mai deplină spontaneitate
acea puternică izbucnire a sufletului
colectiv supus imperativelor mari de
mărire națională.

În virtutea unui asemenea ideal, re-
vendicăm pentru Bănățeni dreptul la o
conștiință locală care să însemne mă-
sura sufletului lor de Români din slujba
neamului românesc. Ridicând mândria
locală la valoarea unei întreceri și pu-
nând în slujba ei cea mai curată nă-
dejde și cele mai nedesmințite calități,
se va închea singurul naționalism
creator pe care se va baza istoria vi-
toare.

HORA SIMBOLICĂ

Sub conducerea a-nui capitan Geantă
Teodor, virtuos violonist, s'a format o
orchestra, careia i s'a adăugat apoi fan-
fara regimentului venită de la paradă.

Alături de ofițerii și soldații români
din armata sârbă, au intrat doamnele,
ofițerii și ostași români.

Era o însuflețire mare.
După amiază, sărbătorirea înfrățirii
a urmat, în curtea școlii primare din
Odaia.

Frații timoceni voiau să audă cât mai
mult despre cecece înseamnă „Zece
Mai” pentru neamul nostru.

Li s'au povestit deci suferințele tre-
cutului și marele bucurii legate de acea-
stă zi, pe înțelesul tuturor.

Li s'au citit cu măiestrie, versurile
lui Gheorghe Coșbuc despre măreția zii-
lei. Toți ascultau și își întipăreau adânc
în minte, cele auzite.

G. LUNGULESCU

Statele Unite nu-și retrag misiunile
din Jugoslavia și Grecia

Atitudinea Americii față de situația din Irak

Washington, 14 (Rador.) — Cores-
pondentul agenției DNB transmite:

Fostul ministru al Jugoslaviei, s'a
prezentat la departamentul de Stat al
afacerilor străine, unde a protestat con-
tra formării unei Croații independente.

D. Hull, a refuzat a se pronunța, dar
a declarat, că nu se gândește să retra-
gă misiunile americane din Jugoslavia
și Grecia.

Secretarul de Stat al departamentu-
lui, a refuzat, deasemeni, să se rostea-
ască în legătură cu întinderea pierderi-

lor suferite, cu prilejul transporturilor,
având ca destinație Anglia, spunând că
departamentul de Stat, nu a fost încu-
noștințat în această privință.

Intrebat în legătură cu atitudinea gu-
vernului Statelor Unite, față de noul
guvern din Irak, d. Hull a declarat că
nu a luat încă nici o hotărâre.

Intre timp guvernul Statelor Unite,
întreține cu Bagdadul relațiuni „nefor-
male” pentru salvagardarea intereselor
naționale.

Acțiunea italiană în Albania

Infanteria italiană atacă o poziție avansată a nemecilor.

Scurte telegrame externe

Moscova, 14 (Rador.) — Corespondentul agenției DNB transmite: D. Dekanosov, ambasadorul Uniunii Sovietice la Berlin, care își prelungise șederea la Moscova, a plecat Luni cu avionul spre Berlin, după ce a făcut, în fața consiliului de Stat un raport, în legătură cu situația politică și cu recentele acțiuni diplomatice.

Washington, 14 (Rador.) — Președintele Roosevelt a primit Luni pe d. Menzies, primul ministru al Australiei. După întrevedere el a precizat că nu a adus d-lui Roosevelt un mesaj din partea d-lui Churchill, ci doar salutări personale din partea acestuia.

Glatz, 14 (Rador.) — O gravă explozie de oxid de carbon s'a produs Sâmbătă, 10 Mai, către miezul nopții, în una din minele dela Glatz.

Numerosi minieri și-au găsit moartea. Operațiile de salvare continuă.

Washington, 14 (Rador.) — D. Roosevelt e restabilit complet, de boală care l-a ținut departe de treburile publice, câteva zile din săptămâna trecută.

Doctorii i-au recomandat, totuși, cât mai multă odihnă.

Londra, 14 (Rador.) — Amiralitatea anunță că vasele înarmate „Rochebonne” și „Kopanes”, care au fost scufundate, nu înregistrează nici o victimă printre membrii echipajului lui „Kopanes”.

Rudele victimelor depe „Rochebonne” au fost înștiințate.

Bejruth, 14 (Rador.) — Corespondentul agenției DNB transmite: Postul de radio Bagdad, sfătuește lumea arabă, să nu se dea nici o credere știrilor difuzate de posturile de radio din Cairo și din Palestina.

Roma, 14 (Rador.) — Regele Impărat a sosit ieri seara la Vallona, întâmpinat de o mulțime entuziastă.

Suveranul își va continua vizita, pe toate câmpurile de bătălie pe unde au luptat armatele italiene.

Istanbul, 14 (Rador.) — Corespondentul agenției DNB comunică: Ambasadorul Uniunii Sovietice la Berlin care își prelungise șederea la Moscova a plecat Luni cu avionul spre Berlin.

Porto Algre, 14 (Rador.) — Un cutremur foarte puternic a bătuit regiunea de nord a Braziliei. Au fost distruse 16.000 case și s'au înregistrat 50 morți.

Zagreb, 14 (Rador.) — Comisiunea germană pentru delimitarea frontierei decisive între Germania și Statul Croat independent, a început Luni lucrările. Trupele croate au ocupat acum, pentru a delimita teritoriul cu Serbia, fosta frontieră a Bosniei restabilind frontierele dela 1914.

Newyork, 14 (Rador.) — Corespondentul agenției Stefani transmite: Senatorul Wheeler a desvăluit astăzi presei complicitatea guvernului din Washington la presiunea pe care Anglia o face asupra guvernului irlandez. Senatorul Wheeler, scrie că d. Roosevelt a suspendat exportul de alimente și arme în Irlanda numai pentru a constrânge guvernul din Dublin ca să se plece voinței Angliei și să se lase târât în războiu.

Sfaturi gospodărești

Plivitul inului și a cănepei

Odată cu plivitul celorlalte semănături, care se fac acum, trebuie să plivim și inul și cănepa.

La plivitul lor să avem deosebită băgare de seamă. Din tulpinele lor scoatem firele scumpe și rari în timpurile grele prin cari trecem. De aceea plivitul lor trebuie făcut cu mare grijă. Se nu rupem tulpinele fragede, să pășim printre fire cu toată băgarea de seamă, să nu smulgem, odată cu buruienile și aceste fire, cari acum sunt comori de aur pentru fiecare gospodar și pentru economia întregii țări. Ne trebuie să șesături de toate felurile, dela pânza pentru cămăși până la zăblaiele și sacii de încărcat și de purtat bucrtele. Avem nevoie de sfoară de ață, de funii, de saci și de o multime de țesături, pe cari ne deprinsesem să le aducem cu bani grei din alte țări cu pământ mai puțin rodnic decât al nostru, dar pe cari azi nu le mai putem avea. Am semănat căneapă, în și sămânță și acum bumbacul în părțile unde merge.

Să smulgem buruienile cu băgare de seamă, prețioase, cum nici odată în viața noastră n'au fost și n'am știut să le prețuim.

Să smulgem buruienile cu băgare de seamă, să nu rupem și încălcim firele, pentru că, odată rupte, ele nu mai cresc, se usucă și le pierdem.

Cănepa, dacă a cuprins bine pământul, nu rabdă burueni între firele ei. Dar dacă scot capul, trebuie scoase și distruse fără milă ca și dintre celelalte semănături.

Lupta contra buruienilor trebuie dusă cu toată hotărârea. Când vom ajunge să nu mai vedem burueni în semănăturile noastre, atunci am învins pe cel mai mare dușman al culturilor.

La plivitul semănăturilor de căneapă și în trebuie însă să lucrăm cu toată grija.

Să nu rupem tulpinele, să le ferim, să le cruțăm.

Acum cât sunt mici să le plivim și cu toată băgarea de seamă pentru firele lor.

Cruțați pădurile

Puhoaiile de apă au acoperit în parte terenurile inundabile, pe unde vitele mai găsesc câte un fir de iarbă ca să-și țină zilele ca vai de capul lor. Și toți acei care cresc vite în astfel de condițiuni au năvălit și cer să li se permită pășunarea vitelor în păduri. În pădurile și așa destul de puține în aceste părți ale țării. Este o erimă și pentru pădurile acestea și pentru vitele lăsate să aștepte pășunatul în ele. Am mai spus că în pădurile bine încheiate iarba nu se găsește, nu poate crește, nu are unde și cum să crească. Li lipsește lumina, care dă puterea de viață și de hrană și atunci vitele caută lăstarii tineri, îi distrug și nici de hrănit nu se hrănesc. O mulțime de vite au murit de foame în păduri, căutând rană. Au stricat pădurea și nici hrană nu au găsit. Lucrul acesta nu trebuie să se mai întâmple. Pădurea nu este un refugiu pentru crescătorii de vite de toate soiurile, cari nu înțeleg că vitele, au nevoie de nutrețuri dătătoare de rană bună și sațioasă pentru creșterea și întărirea lor. Ele nu pot fi crescute pe islazuri goale, sterpe, fără iarbă din belșug, așa cum sunt mai cu seamă în părțile câmpiei. Ele au nevoie de nutrețuri cultivate cu îngrijire pe islazuri și de fiecare gospodar în parte pe ogoarele lui.

Indemnurile acestea au mai fost date, dar nu le-a luat în seamă toată lumea de gospodari și crescători de vite. Decât să le poarte degeaba și să moară de foame în păduri, cel mai bun lucru este anul acesta să le dea mai mult hrana aceasta decât primblarea și dis-

trugerea prin păduri. Dar cel mai bun lucru este ca fiecare să-și cultive nutrețul de care are nevoie pentru vite în ogrorul lui. Nu se mai poate îngădui ca ori decât ori o secetă omoară iarba depe imășurile câmpiilor, ori de câte ori vine câte un puhoi și acoperă pășunile din baltă, să găsească pe crescători și pe plugari fără pic de nutreț în ograda lui cu care să-și hrănească vitele și să ceară numai decât drumul pădurilor, pe cari Dumnezeu ni le-a dat sau oamenii le-au sădit pentru alte scopuri. Pădurea îndreaptă clima, regulează ploile, aduce răcoarea și umbra, oprește năruirea munților și a râpelor, regulează cursul apelor, dau lemne de foc și de tot felul de construcții, dela aracii pentru vii, până la materialul necesar clădirilor, de care și orice acarete din gospodărie. Ele trebuie apărate, păzite, cruțate și întinse. Vitele n'au ce căuta în păduri. Vitele trebuie hrănite cu nutrețuri cultivate destul de cunoscute de toată lumea plugarilor. Peste tot. Timp este pentru cultura lor, și deacum înainte și pământ bun avem deajuns. Trebuie chibzuală în cultivarea pământului și să scoatem din ele bucate de tot felul și nutrețurile necesare creșterii cumsecade a vitelor. Cu nutrețuri anume cultivate se țin vite bune pentru muncă și pentru carne și grăsime, pentru lână și lapte. Cu nutrețuri și cu urulă bine pregătite ridicăm vite bune, nu în islazuri pustii și fără iarbă, ori în pădurile unde nu aveau ce căuta pe ele.

Situația însămânțărilor în județul Hunedoara

Deva, 13. — Însămânțările în județul nostru, continuă cu aceeași intensitate, sub conducerea Comisiunii județene pentru mobilizarea agricolă, sub presidenția d-lui Col. Constantin Dumitrescu, prefectul județului. Dar lăsăm să vorbească datele. Până la 9 Mai a. c., s'au însămânțat următoarele suprafețe: grâu de primăvară 3150 Ha din 3950 Ha cât s'a prevăzut în planul agricol, rămânând încă de însămânțat 800 Ha. Orz 400 Ha din 401, cât s'a prevăzut în plan, însămânțările cu orz fiind astfel complet terminate. Ovăz 4200 Ha din 38.806 Ha cât s'a prevăzut în plan rămânând încă de însămânțat o întindere de 33.606 Ha. Căneapă 1200

Ha din 3060 Ha cât s'a prevăzut, rămânând 1860 Ha de însămânțat. Cartofi 3100 Ha din 4374 Ha, cât s'a prevăzut, rămânând de însămânțat 1274 Ha. Floarea soarelui 500 Ha din 2000 Ha cât s'a prevăzut, rămânând 1500 Ha de însămânțat. Lucernă 2320 Ha din 2590 Ha cât s'a prevăzut, rămânând 270 Ha de însămânțat. Trifoiu 5600 Ha din 6570 Ha cât s'a prevăzut, rămânând 970 Ha de însămânțat. Borceag 1650 Ha din 1790 Ha cât s'a prevăzut, rămânând 140 Ha de însămânțat. Sfeclă de nutreț 800 Ha din 870 Ha cât s'a prevăzut, rămânând 70 Ha. Secară 310 Ha din 310 Ha cât s'a prevăzut, terminându-se și această însămânțare. În 45 Ha din 200 Ha cât s'a prevăzut, rămânând de însămânțat 255 Ha. Grădini de zarzavat 700 Ha din 1100 Ha cât s'a prevăzut, rămânând de însămânțat încă 400 Ha.

Au fost deci total până acum însămânțate 29.176 Ha din 71.271 cât s'a prevăzut în planul agricol, urmând a se însămânța întinderea de 42.095 Ha, rămas până acum neînsămânțat, din cauza timpului ploios care a condus la aproape fără înfructuire, periclitând chiar existența lor până acum.

Sărbătorirea zilei de 10 Mai la Deva

Deva, 13. — Marea sărbătoare națională a zilei de 10 Mai a fost prăznuită anul acesta în orașul nostru, cu 'n deosebit fast și cu reșe, care a întrecut în amploare sărbătorile din anii trecuți.

La orele 11 a. m. s'a oficiat la biserică, todoxă un Tedeum. La sfârșitul serviciului divin protoereul T. Chiffa a ținut o înaltă cuvântare despre importanța zilei de 10 Mai. În același timp s'a oficiat un Tedeum și la biserică unită, de către protoereul Ștefan Bălan. Deasemenea s'au ținut servicii divine la toate bisericile din localitate, participarea delegaților autorităților civile și militare.

La orele 12 a. m. s'a desfășurat în Piața Unirii trecerea în revistă și defilarea trupelor, primită de către d. general comandant al garnizoanei și d. prefect al județului. Pele au defilat într-o ținută impecabilă și nind admirația și încrederea tuturor brava noastră oștire.

La orele 12.30 a. m. în sala festivă a Prefecturii s'a ținut o recepție în prezența d. general comandant al Garnizoanei și a d. prefect al județului Hunedoara, la care au prezentanții cultelor, autorităților militare civile și a tuturor asociațiilor culturale și exprimat devotamentul și au făcut urări de viață îndelungată și domnie glorioasă, de M. Sa Regele Mihai, M. Sa Regina Maria Elena și d. general Ion Antonescu, Comandantul Statului.

S'a luat acte de omagiile și sentimentele devotament exprimate Tronului, Comandantului Statului și întregului guvern, de care s'a dat citire telegramelor de omagii expediate M. Sale Regelui Mihai și d-lui general Ion Antonescu, Conducătorul Statului.

La orele 16.30 p. m. în sala Teatrului municipal s'a ținut un festival artistic organizat cu concursul tuturor școlilor din localitate în cadrele căruia d. profesor Alexandru Șan a ținut o conferință impresionantă, înaltă etică națională și cetățenească. Programul serbării s'a desfășurat într-o atmosferă de înalt și simțit patriotism, încheindu-se cu „Deșteaptă-te Române” executată de orchestra școlilor și cântat de întreaga asistență în picioare. La serbare au asistat autoritățile militare și civile și un public numeros.

Mica publicitate

APARE IN FIECARE ZI UN LEU CUVANTUL. MINIMUM 10 CUVINTE. Anunțurile în chenar, prețul dublu, iar cu clișeu tarif special. Orice anunț cerut apară în altă rubrică decât cea respectivă se taxează dublu.

SOCIETATE ANONIMĂ în curs de înființare caută contabil autorizat expert cu praxă în corpondența de mână, de origine etnică română. Salărie bună. Referințe și oferte adresate avocat Traian Rebreanu, Timișoara IV., Str. Banatul 23.

DE VANZARE imediat o casă frumoasă având grajd, curte, grădină cu pomii tiferi, în mărime de 340 stângani. Adresa: Ronaș, Str. Apollo No. 31.

Sfărâmături din demolări pământ pentru umplerea terenurilor disponibil sau pentru port. Martin, Str. Milano 9. Tel. 30-11.

De vânzare 3 jugare de pământ cu fructiferi. Informațiuni: Bulev. E. dela Tisa No. 45.

Caut spre cumpărare mobilă pentru casă combinată, cu preț convenabil. Grădășan, Str. T. Maiorescu No. 1, Circ. II.

De vânzare o casă cu 4 locuințe, urubă estin. Informațiuni, III., Str. Memorului 14, ușa 1.

Funcionară de Stat, caut cameră mobilă cu intrare separată, acces baș, cu posesiune completă. Adresa: ...

Vine la
CINEMA THALIA
„Stânca de mărgean”
ROBERTO MORGAN - JEAN GABIN - PIERRE RENOIR

Problema reorganizării sud-estului

Conștiința drepturilor noastre

Rostogolirea tot mai cuprinzătoare a războiului, care vestește așezări și rânduri noi în lume și, în primul rând, pe bătrânul nostru Continent, determină și reactualizarea unor discuțiuni mai vechi, în legătură cu structura etnică, atât de complexă, a Sud Estului european.

Odată deslănțuită o luptă de amploarea celei care se dezvoltă sub ochii noștri, închipuirea construiește cele mai ciudate și mai neprevăzute planuri.

Poporul românesc nu s'a lăsat târât niciodată pe panta aventurii, în mentalitatea politică a poporului românesc, mai mult chiar decât în aceea a păturei conducătoare, nu totdeauna reprezentativă pentru neam și prea rar în acord cu felul de a fi și de a gândi al poporului, se poate constata, de-a lungul veacurilor, un puternic simț al măsurii și o profundă conștiință a drepturilor noastre. Păstrăm aceste însușiri poate ca o zestre mult prețioasă a ascendenței dacoromane, care ne-a îndemnat spre echilibru și cumpăt în vremuri de prăbușiri ca cele de azi și ne poruncește jertfă pentru cucerirea

celor ce ni se cuvin. Așa am înscris în istoria ultimului războiu întregirea neamului, orientând întreaga acțiune diplomatică și militară spre un singur scop: unitatea națională. Dreptatea acestei cauze ne-a adus biruința.

Azi lucrurile ar putea să fie mai puțin limpezi. Ideile conducătoare sunt numeroase, par noi, ademenesc, amăgesc și provoacă adeseori, confuzii. Privim în jurul nostru și avem conștiința puterii neatnase a neamului. Ne cunoaștem vecinii și cunoaștem și măsura forțelor românești. Deoparte și de alta a Dunării, din munții Maramureșului și până jos în Macedonia, din câmpiile Nistrului și până în ale Tisei, se întinde, de veacuri, neamul nostru, care a purtat pretutindeni deprinderi de viață sănătoasă și pașnică. Sunt, în toată întinderea asta de pământ, care adăpostește atâtea state, peste tot, documente puternice de viață veche românească, înscrise în deprinderile de viață ale oamenilor și în alcătuirea așezărilor și rândurilor lor, chiar mai mult și mai puternic decât în cele scrise ale oamenilor. Zilele din

urmă, cu toate schimbările lor, au adus aminte și străinilor, fiindcă noi n'am uitat nici odată, numărul uriaș al Românilor aflați peste granițe. Așa rămâne mereu trează, în mintea și în inima fiecăruia din noi, porunca străveche a neamului românesc, ca o poruncă a vremilor noi cari se pregătesc pe Continent: unitatea națională a Românilor.

Chezășia împlinirii rămâne Statul Național românesc, a cărui reconstrucție integrală rămâne datoria cea dintâi a ceasului. Refacerea hotarelor rămâne gândul nostru statornic. Nici o altă preocupare nu poate înlocui, nici în mintea, nici în inimile noastre, gândul acesta permanent, care ne unifică și ne încolonează într'un mers de ne-stăvilit.

În rostogolirea tot mai cuprinzătoare a războiului, care a adus pe primul plan al preocupărilor Sud Estul, România în deplină conștiință a drepturilor ei, reamintește, cu hotărâre, nesdruncinate ei credință în unitatea națională și vestește prezența și misiunea ei pacificatoare în aceste părți ale lumii. („Timpul”)

Români!

Conform înțelegerii cu Misiunea Militară germană, prizonierii jugoslavi de origine etnică română, care au fost triați de o comisie militară germano-română locală, și predați guvernului român, cu începere din ziua de 8 Mai a. c., au fost instalați de către autoritățile militare locale românești, în comunele Ghiroda, Remetea și jur, îngrijindu-se de hrana și cazarea lor, astfel ca, până la repatriere, să se simtă cât mai bine.

Pentru a le îmbunătăți cât mai mult condițiunile de trai, facem autorității, societățile de binefacere și publicul românesc pentru a contribui cu ce le stă în putință.

Ofrandele se primesc pe adresa: Biroul Informațiilor aflat în localul Comandamentului Diviziei din piața Libertății telefon 34-01.

CADOURI!

Cel mai mare asortiment în ceasuri de dame și bărbătești, brățări, etc. la:

CEASORNICARIA ȘI BIJUTERIA

ORA FIXA

Timișoara IV, str. I. C. Brătianu 81

AVIZ!

Rugăm abonații ziarului nostru să achite restanța în curs de 8 (opt) zile. Cei cari nu achită, nu vor primi ziarul.

Deasemenea abonaților noi, cari nu vor achita în curs de 8 (opt) zile abonamentul, li se va sista trimiterea ziarului.

Abonamentul se achită pe cel puțin 3 luni.

A doua reformă agrară și urbană

Prima reforma agrară în România s'a făcut în urma războiului mondial de către primul parlament al României întregite. Neavând timpul suficient pentru o legiferare binepregătită atunci, am comis multe greșeli, a căror efect îl simțim și azi. Coloniștii noștri au fost lăsați în grija sortii. Familii de țărani cu câte 7—8 copii erau găzduiți prin grajduri și aite adăposturi nehygienice. Loturile lor nici azi nu sunt introduse în cartea funduală cu drept de proprietate în cele mai multe comune din Banat. Pentru competența de pășunat și pădure și azi stau în procese agrare cu acele comune, pe a căror teritoriu au fost colonizați. De casa lor, de edificiile economice și de animale trăgătoare nu s'a îngrijit nimeni.

Acum în cursul acestui război am început să facem a doua reformă agrară. S'au expropriat bunurile rurale ale evreilor, și pe aceste bunuri urmează să se înfăptuiască cea mai gingașă parte a reformei agrare: *improprietărirea*.

Au urmat proprietățile urbane ale evreilor la expropriere și la aceste proprietăți *procedura de improprietărire este și mai grea*.

Atât la bunurile rurale, cât și la proprietățile urbane trebuie să se precizeze prin lege cari sunt categoriile de îndreptățiți la improprietărirea și cari sunt instituțiunile și persoanele cari se pot încadra în aceste categorii.

Fără o precizare și stabilire strictă a *persoanelor îndreptățite la improprietărire vom suferi mai mult rău decât bine*, deoarece dându-se aceste bunuri rurale și case urbane după *aprecierea meritelor* se va naște o *învrăjbită și ură și mai mare* între Români din diferitele regiuni. Oricât de drept și de cinstit ar fi organul care va fi în drept să aprecieze

meritele personale ale celor cari solicită improprietărirea lor, totuși se pot face ușor și greșeli. E destul ca unul să primească o casă mai bună ca altul, se naște invidia și ura.

Aceasta invidie și ură este o boală grea și periculoasă pentru că ne macină puterile de rezistență și duce apa la moara altora.

Trebuie necondiționat deci precizat *cine poate fi îndreptățit la improprietărire și ce condițiuni trebuie să îndeplinească fiecare categorie de îndreptățiți*.

Pentru a înlesni legiuitorului soluționarea acestei probleme cred că suntem dator să ne spunem fiecare lămurit gândurile și principiile cari trebuiesc codificate.

Aceste principii sunt următoarele:

1. Fermele de model, cari prevăd orașele și satele din apropiere cu alimente, zarzavaturi, lăptării, paseri și vite trebuiesc susținute și nu desființate și devastate. Acestea vor fi vândute Românilor la licitație publică și din prețul de vânzare obținut se vor cumpăra loturi de colonizare de câte 10—20 jugăre cadastrale, grădini, casă, competență de izlaz și pădure.

2. Familiile cu mai mulți copii vor fi așezate în primă categorie de îndreptățiți la improprietărirea și persoanele cari n'au nici un copil nu pot fi luate în nici una din categoriile de îndreptățiți.

În casele mari dela orașe cu mai multe apartamente atât persoanele fizice cât și cele juridice vor putea fi improprietărite numai cu numărul de camere și dependințe suficiente pentru o locuință higienică.

4. Pentru a nu fi expuse casele expropriate unei determinări și devaluări, improprietăriții vor fi obligați a ține casa în stare bună făcându-i în tot anul reparațiile necesare, apoi să plătească punctual impozitele către stat, județ și comuna că astfel bugetul statului să nu fie desechilibrat. Actul de improprietărire a acelor persoane, cari nu satisfac aceste obligațiuni să poată fi reziliat.

5. Până la plata integrală a ratelor de amortizare, a impozitelor și taxelor comunale bunurile expropriate nu pot fi înstrăinate, iar după achitarea acestora în caz de vânzare statul va avea drept de preemțiune.

6. Toate oficiile de stat aparținătoare unui minister din fiecare oraș să fie concentrate și așezate în câte un imobil încăpător, ca astfel bugetul statu-

lui să fie desărcinat de chiriile mari pe cari le plătește azi mai ales în Capitală. Subsecretariatul de stat al românzării, colonizării și inventarului ținând seamă de toate aceste și alte multe nevoi economice și sociale va face o adevărată operă de salvare și consolidare a vieții de stat.

Dr. P. Ciobanu

LA CINEMA CAPITOL

FILMUL CELOR 30 DE ANI DE CARIERĂ ARTISTICĂ
cu genialului

Hans MOSER

cu Theo
LINGEN
și Ida
WUST

Cinema APOLLO

Dansul vieții

Un film de o rară pătrundere și înțelegeră a sufletului omenesc. Rătăciră fatală a doi oameni sortiți unul altuia,

cu
WALLACE FORD
DOROTHY TREE
MARY CARLISLE

O consfătuire învățătoarească la „Casa Invățătorilor“

Timișoara, 14. — Invățătorii directori de școli primare din județ au fost convocați pentru Luni la orele 10 dimineața la „Casa Invățătorilor“ din Timișoara, pentru a se consfătui și pronunța asupra anteproiectului de modificare a legii învățământului primar.

Consfătuirea a fost prezidată de d. Pavel Bosica, inspector școlar județean.

an. Au participat toți directorii de școli primare din județ, cari au făcut observațiuni și au propus diferite modificări în legătură cu programa de învățământ, numirile, examenele, comitetele școlare și alte drepturi și îndatoriri învățătoarești.

Anteproiectul, cu modificările propuse, va fi înapoiat ministerului, cel mai târziu până la data de 17 Mai a. c.

ȘTIRI DIN ORĂȘTIE

Cerșetoria. Este foarte răspândită și aici de către marele număr de țigani vagabonzi, localnici și străini, care calcă locuințele cetățenilor și molestează publicul pe stradă și la ușa bisericilor, — iar în zilele de târg mulții schilavi și neputincioși produc un resentiment în trecători. Unii dintre acești nenorociți ar trebui plasați în spitale și azile, iar alții puși sub supraveghere!...

Pentru călători. Biletele pentru călătorit cu autobuzele C. F. R. la Deva și

Alba Iulia, se scot în cafeneau hotel-restaurant românesc „Central“, de unde pleacă și autobuzele la toate trenurile.

Nou restaurant românesc. Societatea refugiaților de sub presidenția protopopului gr. cat. Hațieganu, a deschis un restaurant-bodegă în casele Spuderca din piața Regina Maria, unde se țin întrunirile, biroul funcționând în edificiul primăriei.

Noul mers al trenurilor Valabil dela 5 Mai 1941

In gara Timișoara
Plecări:

București, Simplon	12.40
București, pers.	13.10
București, pers.	23.45
Caransebeș, m.	17.00
Jimbolia, pers.	5.38
Jimbolia, pers.	18.25
Arad-Vaşcău, pers.	0.15
Arad, m.	5.35
Arad, pers.	7.18
Arad, pers.	13.55
Arad, pers.	16.15
Arad, pers.	20.22
Reșița, pers.	7.30
Reșița, pers.	13.50
Reșița, m.	16.10
Reșița, m.	19.16
Stamora, m.	5.47
Stamora, m.	13.35
Buziaș, m.	5.20
Buziaș, m.	10.50
Buziaș, m.	14.05
Cenad, m.	8.12
Cenad, m.	14.22
Cenad, pers.	18.02
Vălcani, m.	7.50
Vălcani, pers.	17.30
Ionel, m.	14.56
Ionel, m.	19.52
Cruceni, m.	5.57
Cruceni, pers.	17.58
Radna, m.	4.50
Radna, m.	11.20
Radna, m.	17.32

Sosiri:

București, pers.	5.25
București, pers.	14.40
București, Simplon	19.26
Caransebeș, m.	17.52
Jimbolia, pers.	7.47
Jimbolia, pers.	21.28
Arad, pers.	7.16
Arad, m.	8.56
Arad, pers.	11.41
Arad, pers.	19.05
Arad, m.	21.38
Arad-Vaşcău, pers.	22.59
Reșița, pers.	7.07
Reșița, m.	16.33
Reșița, pers.	19.59
Reșița, pers.	23.21
Giera, m.	20.55
Jam, m.	11.42
Stamora, m.	8.42
Stamora, m.	16.54
Buziaș, m.	7.49
Buziaș, m.	17.04
Buziaș, m.	21.10
Cenad, pers.	7.40
Cenad, m.	13.07
Cenad, m.	20.04
Lovrin, m.	17.20
Vălcani, pers.	6.55
Vălcani, m.	13.33
Ionel, m.	6.30
Ionel, m.	18.22
Cruceni, pers.	6.56

Cruceni, m.	12.10
Radna, m.	7.40
Radna, m.	14.08
Radna, m.	17.27

In gara Arad
Plecări:

Brad, m.	6.30
Brad, m.	11.30
Brad, m.	19.25
Timișoara, pers.	5.25
Timișoara, m.	7.29
Timișoara, pers.	17.55
Timișoara, m.	20.18
Timișoara, pers.	21.43
Teiuș, pers.	3.05
Teiuș, pers.	9.35
Teiuș, pers.	13.30
București, accel.	21.52
Vaşcău, pers.	1.52
Vaşcău, pers.	13.35
Vaşcău, pers.	15.21
Curtici, pers.	7.28
Curtici, pers.	13.31
Lökösháza, accel.	5.51
Lökösháza, pers.	10.00
Lökösháza, pers.	18.25
Pecica, m.	6.03
Pecica, m.	14.30
Pecica, pers.	16.45
Pecica, m.	20.06
Nerău, m.	7.39
Nerău, m.	17.39
Cermei, m.	5.05
Cermei, m.	10.45
Grăniceri, m.	14.25
Bătania, pers.	10.19

Sosiri:

Brad, m.	0.19
Brad, m.	9.32
Brad, m.	19.22
Timișoara, pers.	1.32
Timișoara, m.	6.39
Timișoara, pers.	8.38
Timișoara, m.	15.12
Timișoara, pers.	17.37
Timișoara, pers.	21.02
Timișoara, pers.	21.47
Teiuș, pers.	5.20
Teiuș, pers.	16.59
Teiuș, pers.	19.58
București, accel.	5.41
Vaşcău, pers.	6.23
Vaşcău, m.	18.30
Decebal, pers.	6.58
Decebal, pers.	11.25
Decebal, accel.	21.38
Lökösháza, pers.	9.00
Lökösháza, pers.	17.41
Pecica, m.	7.08
Pecica, m.	15.55
Pecica, m.	21.17
Bătania, pers.	13.03
Nerău, m.	7.10
Nerău, m.	20.37
Cermei, m.	12.12
Cermei, m.	16.36
Grăniceri, m.	18.08

CRONICA ORAVIȚE

Serbarea de 10 Mai. Cu prilejul acestei sărbători naționale școalele primare și secundare din localitate au aranjat un festival înainte de masă în localul Grădinei de Tir la care au asistat autoritățile în frunte cu prefectul județului Caraș Locot.-Col. Andreian, profesoarele, profesorii și corpul didactic primar. Despre însemnătatea zilei a vorbit d. prof. R. Pupu.

La orele 11 a avut loc defilarea elevilor dela toate școlile și a trupelor din localitate, iar după masă la ora 4 un festival aranjat de subcentrul premilitar Oravița cu concursul școlilor secundare.

Adunarea generală a Grădinei de Tir. Astăzi a avut loc la orele 11 înainte de nunta adunarea generală a Asociației Grădina de Tir. Adunarea a fost prezidată de d. prof. Ilie Rusmir care a dat descărcare de gestiune vechiului comitet și a ales noul comitet pe exercițiul 1941 și anume: Președinte: ing. Mihai Serengău priminspector la UDR; Vice-președinte: Lackstädter comerciant; secretar: N. Baulescu inspector la UDR; Casier: Ioan Pohl insp. la UDR; juriconsult: dr. Traian Mica; în comitet: Gh. Jianu, ing. Mălăescu, ing. Seitz, Carol Seemayer, prof. Ilie Rusmir, av. Pistruga, av. dr. Ogrin I., Berger C., Gh. Velceanu contabil, V. Mușă, Sittner jun.

În această veche Asociație domnește o armonie deplină între cetățenii și membri ei. Grădina de Tir este un colț pitoresc al orașului Oravița, unde multă lume din oraș găsește liniștea și atmosfera necesară pentru recreație.

Lipsă de fer pe piața comercială. Se constată o lipsă mare de fer la comercianți. În multe cazuri dacă se și află se vinde cu prețuri prea exagerate, încât agricultorii nu-și mai pot repara uneltele și potcovi vitele. Deasemenea se constată lipsa totală a cuielor de pe piață și a tinichelii.

Autoritățile în drept ar trebui să facă de-

mersurile necesare ca să se obțină cantitatea necesară din acest articol de comerț prețului lui să fie stabilit — pentru agricultori — în raport cu produsele agricole. Deasemenea să se obțină toate asortimentele cuielor pentru construcții cu prețuri avantajoase.

Pe piață se simte nevoia de ciment. Comercianții care au achitat costul lui în toamna anului trecut și n-au primit comanda. Sunt totuși orașe unde el se găsește din abundență, asta înseamnă că fabricile furnizoare își aleg clienții după plac și aceea autoritatea în drept trebuie să intervină ca și orașele mai mici să fie aprovizionate cu acest articol de construcție, astfel să stagnează toate construcțiile începute.

Avansări în corpul ofițerilor din garzoana Oravița. D. maior Renoi dela Cercul de Recrutare Caraș și maior Dinulescu colonel jand. Caraș au fost avansați cu data 10 Mai la gradul de Locot.-Colonel. Amândoi ofițeri superiori se bucură și în societatea orăvițană de o reputație morală ireproșabilă de aceea ea a produs o bucurie primitivă de cunoscutii.

Confiscări de bani la granița bănățeană dinspre Jugoslavia.

Mai mulți țărani și alți cetățeni români care aveau carnet de trecere peste frontiera jugoslavă, s'au dus la Vârșeț la țară să facă cumpărături. În timpul acestui prilej a fost făcută o razie în târg și către gârziile orașului Vârșeț și s'au confiscat toți banii aflați asupra celor ce au trecut granița. Sumele se ridică la un milion opt sute mii. Unele dintre sume au fost confiscate fără procese verbale și fără ca cei care i s'au confiscat banii, să fi primit dovadă, iar altora li s'a restituit suma. În această legătură s'au prezentat într-o delegație la d. prefect de Caraș, Col. Andreian și la d. ministru Ghițulescu, care pentru a face intervențiile necesare ca oamenii să-și recapete sumele îndărăt.

Micii brutari din București s'au constituit într'o cooperativă pentru aprovizionare cu făină

București, 14 (SIR.) — Pentru o mai bună funcționare a aprovizionării cu făină a micilor brutari, aceștia, la îndemnul Subsecretariatului de Stat al Aprovizionării, s'au constituit într'o cooperativă, prin intermediul căreia vor deveni măcinători și își vor asigura mai ușor făina necesară.

O delegație a micilor brutari, s'a prezentat și la d. ministru Ghițulescu, care

le-a acordat tot sprijinul, înlesnindu-le și un împrumut, la cooperative, pentru a avea capitalul de rulment necesar.

Prin această organizare se face un pas, pentru organizarea aprovizionării: Capitalei a cărei asigurare se lăsaște nu atât de lipsa efectivă, cât de organizarea factorilor de producție și distribuție.

Negusul se reîntoarce în Abisinia

Haille Selassie, reîntorcându-se la Addis-Abeba, întovărășit de ofițeri etiopieni.

INFORMAȚIUNI

CALENDAR

MIERCURI, 14 MAI

Ortodox: Sf.ții martiri Isidor și Terapont din Chio.
Catolic: Sf. Bonifaciu.

Farmacii de serviciu:

Circ. I: Minerva, Str. 10 Mai 5; Circ. II: Sf. Elisabeta, Str. 3 August 10 și Sf. Ilie, Piața P. Maior 2; Circ. III: M. Cristea, Piața Lahovary 1; Circ. IV: Sf. Gheorghe, Piața Gen. Drăgălina 15; Fratelia: Panajoth; Mehala: I. Chioreanu; Freidorf: V. Eremici, acestea trei au serviciu permanent. Salva-rea: Telefon 44-44.

SPECTACOLE:

Cinematografe:

Capitol: „7 ani ghinion”,
Thalia: „Urme șterse”,
Apollo: „Dansul vieții”,
Corso: „Dr. Cyclops”.

TEATRUL NAȚIONAL

al grupului național german din România.
Intendant: Dl Gust Ongyerth.

Stagiunea de primăvară 1940/41 în Timișoara.

Miercuri: 14 Mai, ora 20. „Tinerimea”.
O dramă de dragoste de Max Halbe, (la aniversarea de 75 de ani a poetului.) Direc-tor de scenă: Karlfritz Eitel, regie: Gustav Binder.

Joi: 15 Mai, ora 20. „Dr. med. Iob Prätorius”. Comedia de Kurt Götz.

Vineri: 16 Mai, ora 20. „Tinerimea”, de Max Halbe.

Sâmbătă: 17 Mai, ora 20. „Bunicul rănduit”. Comedia de Francisc Streicher. Di-rector de scenă: Karlfritz Eitel, regie: Gust Ongyerth.

Duminică: 18 Mai, ora 17 și ora 20. „Călătorie de nuntă fără soț”. Comedia de Leo Lenz. Director de scenă: Karlfritz Eitel, regie: Gust Ongyerth.

Biletele de intrare cu incepere dela 8 Mai la cassa teatrului, dela 10—13 și 17—20.

— O decizie a Ministerului Economiei Naționale. Ministerul Economiei Naționale, Subsecretariatul Aprovizionării a dat următoarea decizie: Pentru toate furniturile publice către Stat și arma-tă, timbrul de factură de 1 la sută, im-pozitul proporțional de 1.70 la sută, plătit de furnizorii Statului, la articole-le cu prețuri fixate pe cale de deciziu-ne, până la publicarea prezentei deci-ziuni, în Monitorul Oficial, — se vor plăti de cumpărător, Stat sau armată, adăugându-se la prețul de vânzare că-tre Stat.

— **Infracțori condamnați.** Prefectura ju-dețului Timiș-Torontal ne trimite spre publi-care numele infracțorilor condamnați de tri-bunalul militar Timișoara, în intervalul dela 28 Aprilie până la 3 Mai 1941: Gh. Maghiar, muncitor, din com. Herneacova, județul Ti-miș-Torontal, 3 luni și o zi închisoare corec-țională, pentru rebeliune; Ilie Vasile, servi-tor, din Timișoara, 2000 lei amendă și 500 lei cheltuieli, pentru deținere ilegală de armă și Gh. Mioc, plugar, din com. Dorgoș, jud. Ti-miș-Torontal, 3 ani închisoare corecțională, pentru posedare ilegală de armă.

— **Accident într-o comună din jud. Hunedoara.** În zilele trecute, un camion militar german trecând prin comuna Baștea, județul Hunedoara, a lovit pe Pădurean Solomon, econom, din aceeași comună, în etate de 52 ani, cauzându-i lenziuni corporale grave. Fiind trans-portat de acelaș camion la Spitalul de Stat din Deva, victima, după câteva o-re de suferință, a decedat.

— **Hoți prinși.** Todor Vupu și Francisc Hropp, ambii din Timișoara, au fost prinși pe când furau din casa locuitorului Augustin Hoffmann, din Str. Memorandului 83 și dela Eva Eberle din St. d. Vasii 48. Având asupra lor 3110 lei și diferite obiecte hoții au fost înaintați comisariatului de poliție.

— Ce pățești când ascuți de vrăjitoare. În luna Octomvrie a anului trecut, locuitorului Dănilă Drăgan, din comuna Labașinț, jud. Timiș-Torontal, i s'au furat din casă monede de aur, argint și bani, în valoare de peste 60.000 lei. Cu toate cercetările jandarmilor, hoțul nu a fost descoperit. Intr-o zi, Gheorghina, soția lui Drăgan a plecat la Lugoj, la țarg. Aci, întâlnindu-se cu niște femei, s'a dus la o vrăjitoare să-i spuie printre altele și cine: hoțul. Vrăjitoarea, bine plătită, a spus femeii, că hoțul este Iacob Niculescu, veci-nul lor din sat. Bucuroasă, Gheorghina Dră-gan s'a întors acasă, răspândind în tot satul vestea pr-mită dela vrăjitoarea din Lugoj. Niculescu auzind acest lucru și simțindu-se calomniat, a dat în judecată pe Dănuță Dră-san. Secția II-a a tribunalului judecând pro-cesul acesta, a condamnat pe săteanul Dă-niță Drăgan la 2000 lei amendă, suspendân-du-l pedeapsa, dacă în trei ani nu mai gre-șește. Așa-i dacă ascuți de vrăjitoare.

MICHELLE MORGAN

— **Serviciul Sanitar al Municipiului Timișoara.** Toți farmaciști și droghiști sunt invi-tați a se prezenta în ziua de 15 Maiu 1941, între orele 9—13, sau 17—19, la serviciul Sanitar, din clădirea Primăriei (intrarea din Str. V. Alexandri) etaj II, ușa 117, pentru complectarea fișelor de recensământ. Pentru studiere se pot primi fișe și în ziua de 14 Maiu 1941, orele 17—19. Medic șef de Muni-cipiu: Dr. Leonte Munteanu.

— **Se va scumpli pâinea?** O delegație a bru-tarilor din Timișoara, condusă de d. Alexan-dru Sechei, a făcut o intervenție pe lângă primăria municipiului, cerând revizuirea pre-țului de pâine, în raport cu scumpirea făinei de patiserie, făinei albe și a celei de porumb. Delegația a arătat că făina de patiserie s'a scumpit dela 27.50, la 42.50 lei kgr., cea po-pulară dela 13.50, la 14.20 lei kgr., iar cea de porumb dela 9 la 10.50 lei kgr. Deasemeni delegația a arătat că, în vremea din urmă, patronii brutari au trebuit să majoreze sala-riile lucrătorilor cu 30—40%. Un alt fapt grav pe care delegația la adus la cunoștința primăriei, este acela că în momentul de față brutarii, obligați prin lege ca la fabricarea pâinii populare sa amestece 25% făină de porumb, nu pot respecta această dispozițiune, deoarece această făină nu se mai găsește nici pe piață nici la mori.

— **O nouă bine facere a Regiei autonome C. F. R. Regia Autonomă C. F. R. a aprobat** ca bolnavii tuberculoși, lipsiți de mijloace, trimiși în sanatorii de tuberculoși sau spitale cu secții T. B. C. să călătorească pe C. F. R. cu bilete speciale cu preț redus, ce li se elibe-rează de organele Ministerului Sănătății.

— **Nuntă țărănească.** O frumoasă nuntă țărănească a avut loc Duminică în comuna Cadăr, jud. Timiș-Torontal, ai cărei miri au fost tinerii Nelu Crăciun, din comuna Cadăr, și d-ra Olimpia Preda, din com. Cuiș. La această măreață nuntă a luat parte toți frun-tașii satului, formând un convoi de trăsuri și călăreți, împodobiți cu costume și flori de o rară frumusețe. Pe lângă toate acestea frumuseți, un deosebit concurs a dat și fanfara „Astrei Bănățene”. Din com. Șoșdea, con-du-să de distinsul compozitor și dirijor Nicolae Peia.

Cinema THALIA

Urme șterse

O deslănțuire sguuitoare de pati-mi omenești. Un subiect nou, inter-essant ține înordată atenția specta-torilor dela prima până la ultima scenă!

cu
KRISTINA SÖDERBAUM
FRITZ von DONGEN

— **Zece Mai la Deta.** Cu ocazia zilei de 10 Mai, în capela ortodoxă română s'a oficiat un Te-Deum de P. S. Pe-tru Bizeria, parohul local, răspunsurile corale fiind date de corul Școalei pri-mare de Stat, de sub conducerea dlui inv. dir. Petru Stoia. După Te-Deum s'a dat o serbare în Școala primară de Stat, sub conducerea harnicului invă-țător refugiat Ioan Nedelia, unde ele-vii au executat diferite cântece, poezii patriotice și dansuri naționale. Cu a-ceastă ocazie d. pretor al plasei, Petru Crăciunescu, prin o însuflețită cuvân-tare a relevat marea însemnătate a zi-lei de 10 Mai, zi care ne-a adus primul Rege și neatărnarea. Azi când țara se află din nou ciuntită, o datorie a noas-tră, ca buni români este a lăsa la o par-te toate intrigele din trecut și a ne strânge rândurile ca să fim pregătiți pentru înfăntuirea „României Mari” pe veci întregită, idealul tuturor. Roagă apoi pe bunul Dumnezeu să ni-L țină pe Tânărul Rege Mihai I. dându-i puterea ca sub Domnia Lui să unească pe toți Români, dela Nistru până la Tisa, din Hotin și până la mare, din Sighet și pâ-nă în Timoc.

JEAN GABIN

— **Adunarea eparchială a episcopiei.** Adu-narea eparchială a episcopiei ortodoxe-ro-mâne din Timișoara a fost convocată pentru ziua de Duminică 18 Mai, ora 9 a. m. În acea zi și la ora amintită se va săvârși sfânta Li-turgie și Chemarea Duhului Sfânt. Apoi va urma deschiderea adunării, în sala de ședin-țe dela oficiul parohial, din cartierul Iosefin.

— **S'au majorat salariile la fabrica „Ti-miș”.** Comisia specială pentru stabilirea sa-larilor minimele din Timișoara, de sub pre-sidenția dlui Ilie Lungulescu, primpreședinte al Curții de apel, a adus o decizie prin care s'au fixat următoarele salarii la fabrica „Ti-miș”: muncitori calificați cu o vechime până la un an 20 lei ora, cu o vechime între 1—3 ani 22, iar peste 3 ani 23 lei ora. Muncitorii necalificați cu o vechime până la un an 15 lei, dela 1—3 ani 16.50 lei, iar peste 3 ani 18 lei ora. Femeile 12.50 lei ora. Salariile mai mari se mențin. Deasemeni se mențin și adaosurile la salarii pe cari întreprinderea le plătește.

— **Sguduitoarea dramă sentimentală din cartierul Fabric.** O sguuitoare dramă amo-roasă s'a petrecut eri seară într-o cărciumă din cartierul Fabric. Tânărul Traian Popo-vici, de 21 ani, din comuna Pesac, trăia de mai multă vreme în concubinaj cu Zorifa Ionașu, din Timișoara, Str. P. Iorgovici 1, fosta soție a unui plutonier major. În urma unor neînțelegeri, Popovici a tras două fo-curi de armă în iubita lui, apoi cu aceeași armă s'a împușcat și el.

— **A murit pe când mușea vaca.** Femeia Sara Kovacs, în vârstă de 55 ani, din comuna Periam, jud. Timiș-Torontal, a murit în timp ce mușea vaca. La fața locului a fost chemat medicul de circumscripție, care im-preună cu șeful de post, au constatat moar-tea subită a femeii.

— **IN ATENȚIA CELOR CARI AU CON-TRIBUIT LA „DARUL OSTAȘULUI”.** În numărul de Duminică al Ziarului nostru, vom da publicității, listele cu numele donatorilor, cari au contribuit la strângerea fondurilor „Darul Ostașului”.

— **IN NUMARUL NOSTRU de azi, publi-căm un articol despre reforma agrară și ur-bană, semnat de d. Dr. Pompiliu Cioban f. deputat în primul parlament al României în-tregite.** Dat fiind, că d. Pompiliu Cioban, a fost președintele comisunii pentru reforma agrară în Ardeal, Basarabia și Vechiul re-gat, codificatorul regimului apelor și a re-gimului minier, articolul dsale prezintă toate garanțiile de seriozitate.

— **Ziarul roagă pe toți autorii de cărți li-terare, științifice, religioase, filozofice, să trimită câte un exemplar la redacția noastră pentru a li-se face recensia cuvenită.**

— **Absolvenții școalelor normale cu 8 clase pot da diferență la licen.** Mini-sterul cultelor și artelor prin Decizia cu Nr. 98989 din 8 Mai 1941 a dispus ca absolvenții școalelor normale cu 8 clase pot să dea un examen integral de dife-rență la liceu, dacă au obținut la exa-menul de capacitate al școalei normale cel puțin media 8 (opt).

— **DIN CAUZA DERANJAMENTULUI** firelor telegrafice, materialul nostru infor-mativ, apare azi redus.

PIERRE RENOIR

Vine la Thalia

— **Chestura poliției invită pe toți proprie-tarii de hoteluri, restaurante, cafenale, beră-rii, birturi, cofetării, ceainării, bucătării, particulare și bodegi, să se prezinte cu auto-rizațiile lor la Chestură biroul administrativ, dela 19 până la 31 Mai 1941.** Cu această oca-zie se vor prelungi autorizațiile pentru anul curent. După termenul acesta, toate locaru-rite a căror proprietari nu s'au prezentat pentru prelungire, vor fi închise.

— **Ministerul Agriculturii și Domeniilor** pune la dispoziția crescătorilor de viermi de mătase, încă o serie de viermi inviați. Dor-torii de a cultiva viermi, sunt invitați să se prezinte la Mătăsăria Statului, IV., Bul. Reg. Mihai I, Nr. 21 (fost I. G. Duca), pentru a primi gratis viermi de mătase și instrucțiu-nele necesare. Tot acolo se primesc și gogo-sile recoltate, cu prețul de 100 lei kgr.

— **În atenția micilor morari.** În urma ce-rrerii Asociației generale a micilor morari din România, prin care arată greutățile ce le în-tâmpină morarii impuși ea un venit superior clasei VII-a obligați conform art. 4, § 19 din legea timbrului la ținerea efectivă a regi-strelor comerciale, Ministerul de finanțe a dispus ca atunci când organele de control vor constată că micii morari nu sunt în ordine cu registrele comerciale, să le acorde o în-găduință de câteva zile, în care interval ace-știa urmează a-și pune în regulă registrele și numai în caz de neconformare în urma acestei toleranțe, să dresese actele de con-travenție.

Negocierile germano-franceze n'au fost rețuate

Berlin, 14 (Rador.) — **La întrebă-rile puse de ziaristi cu privire la starea actuală a relațiilor germano-franceze, s'a manifestat la ministerul de externe al Reichului, o extremă rezervă, cora-tând doar, cât, că negocierile cu gu-**

vernul din Vichy, nu au fost încă re-țuate.

Cercurile competente nu au dat nici un răspuns, la întrebările privitoare la o pretinsă întâlnire, între amiralul Dar-lan și o personalitate germană, foarte importantă.

ULTIMA ORĂ

Universitatea din București nu s'a închis

Studentii cari au cântat cântece nepermise au fost identificați și arestați

BUCUREȘTI, 14. (Prin telefon). — DIN CERCETĂRILE FĂCUTE ȘI DIN DECLARAȚIILE STUDENȚILOR, S'AU PUTUT IDENTIFICA ȘI AREȘTA MAI MULȚI STUDENȚI CARI AU CANTAT CÂNTECE NEPERMISE ÎN

ZIUA DE 10 MAIU, LA FACULTATEA DE DREPT.

ACEȘTIA AU FOST ÎNAINȚAȚI TRIBUNALULUI MILITAR SPRE JUDECARE.

O ALTĂ PARTE, DEASEMENEA

IDENTIFICAȚI, DAR CARI AU FUGIT SUNT PUȘI ÎN URMAȘIRE.

NE MAI FIIND MOTIV DE ÎNCHIDEREA UNIVERSITĂȚII ȘI A CĂMINELOR STUDENȚEȘTI, CURSURILE VOR CONTINUA, AZI, 14 MAIU A. C.

D. RUDOLF HESS a aterizat în Anglia

Cercurile competente au crezut că loțiitorul Führerului s'a prăbușit cu avionul într'un loc necunoscut

Aghiotanții lui Hess au fost arestați

BERLIN, 14 (Rador). — Agenția „D. N. B.” transmite un comunicat oficial dat de partidul național-socialist:

D. Hess, loțiitorul Führerului, căruia Führerul îi interzisese, cu strictețe, să piloteze vreun avion, din cauza unei boli, care se înrăutățea din an în an, a reușit în ultima vreme, cu toată această interdicție, să-și procure un avion.

Sâmbătă, 10 Mai, pe la ora 12, d. Hess a decolat cu avionul de la Augsburg.

El nu s'a mai învântat din acest sbor până în prezent.

O scrisoare pe care a lăsat-o, arată, din nenorocire, simptomele unei alterări mintale, care face să se nască teama că d. Hess a fost victima unor idei fixe.

Führerul a dat imediat ordin de a se aresta aghiotanții d-lui Hess, cari avuseseră cunoștință de aceste sboruri și care nu le-au împiedecat și nici nu le-au adus la cunoștința superiorilor, în ciuda interdicției Führerului, de care știau.

În aceste condiții, partidul național-socialist, trebuie, cu regret, să se aștepte la faptul că d. Hess să se fi prăbușit, undeva, cu avionul său — și deci, că el să fi fost victima unui accident.

list, trebuie, cu regret, să se aștepte la faptul că d. Hess să se fi prăbușit, undeva, cu avionul său — și deci, că el să fi fost victima unui accident.

D. Rudolf Hess suferea de mai mult timp de o boală de nervi

Berlin, 14 (Rador). — Din izvor autorizat se comunică:

Aluziile răspândite de serviciul de informațiuni britanic care pretinde că desemnarea lui Rudolf Hess, în Septembrie 1939, ca succesor al Führerului după mareșalul Göring ar permite să se creadă că Rudolf Hess este bolnav sunt calificate ca eronate în cercurile bine informate din Berlin.

Se observă în aceleși cercuri că dacă Rudolf Hess nu a fost desemnat ca prim succesor al Führerului când s'a luat în examinare succesiunea lui Adolf Hitler deși el fusese numit aghiotant al Führerului puțin după venirea la putere, această rezervă avea motive care nu erau cunoscute decât de entouragele cel

mai apropiat.

Primele simptome ale boalei lui Rudolf Hess s'au manifestat mai de mult. El nu suferea numai de o boală de stomac, care l-a silit în repetate rânduri să stea vreme îndelungată în sanatorii, ci încă înainte de războiu prezenta simptomele unei boale de nervi ale cărei prime manifestări au fost insomniile grave de care se plânga bolnavul.

Agentia DNB comunică din Berlin că d. Rudolf Hess, a aterizat în Anglia la Glasgow. În timpul aterizării, avionul a capotat, d. Hess luxându-și piciorul.

El a fost transportat imediat la un sanatoriu unde se află sub îngrijirea medicilor englezi.

Bizbucniholera la Honkong

Shanghai, 14 (Rador). — Corespondentul agenției DNB transmite următoarele:

Presa din Shanghai anunță că Hongkong și la Macao a izbucnit o epidemie de holeră. Până în prezent Hongkong au căzut bolnavi aproape 50 persoane și se crede că 50 la sută din numărul acestor persoane au murit. La Macao până în prezent sunt de aproape 100 morți.

Când va avea loc examenul de notari

București, 14 (SIR). — În Monitorul Oficial de azi a apărut decizia ministrului afacerilor interne cu privire la examenul de notari.

Examenul va începe pe ziua de 5 Iunie 1941.

Condițiunile de admitere precum și materia din care vor fi examinați au fost prevăzute în decizie.

Guvernul italian a dispus eliberarea tuturor prizonierilor români

București, 14 (SIR). — Guvernul italian a hotărât ca toți prizonierii de război de origine română să fie puși în libertate.

Această măsură se aplică atât prizonierilor din Banatul sârbesc, precum și celor din Timoc și Macedonia.

Ministrul de războiu al Irakului se află în capitala Turciei

Istanbul, 14 (Rador). — Corespondentul agenției DNB comunică: Cercurile diplomatice discută, cu un viu interes, șederea la Ankara a ministrului de războiu al Irakului.

Ministrul irakian a vizitat numeroase personalități turcești, cărora le-a arătat

situația ce domnește în țara sa.

O întâlnire între ministrul de războiu al Irakului și ambasadorul britanic, d. Hugessen, nu a avut loc până în prezent, deși se afirmă, că, ambasadorul britanic ar fi cerut, în mai multe rânduri, să aibă o astfel de conversație.

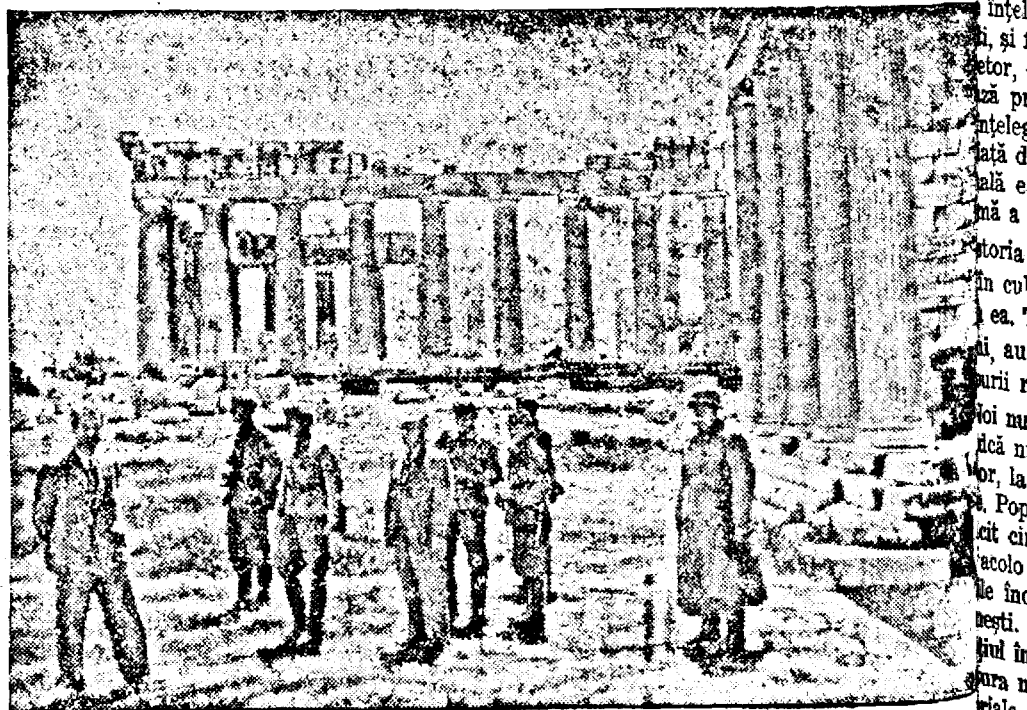
D. von Papen s'a reîntors la Ankara

Istanbul, 14 (Rador). — Corespondentul agenției DNB comunică: D. von Papen, ambasadorul Germaniei în Turcia, s'a reîntors astăzi din Germania, aterizând, Luni, la orele 17 și 15 minute

cu un avion special german pe aerodromul din Istanbul.

După un scurt popos d. von Papen a plecat mai departe spre Ankara, pe bordul aceluiași avion.

LA AKROPOLIS

Câțiva soldați germani lângă rămășițele cetății Akropolis din orașul capitala Greciei.